

Sygn. akt III PO 20/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 lutego 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska (przewodniczący)

SSN Dawid Miąsik (sprawozdawca)

SSN Andrzej Wróbel

w sprawie z odwołania J. B.

od decyzji Prokuratora Generalnego z dnia 9 października 2017 roku, w przedmiocie przeniesienia w stan spoczynku wobec treści orzeczenia lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o trwałej niezdolności do pracy na stanowisku prokuratora, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 6 lutego 2018 r.,

uchyla zaskarżoną decyzję i przekazuje sprawę Prokuratorowi Generalnemu do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Decyzją z 9 października 2017 r. Prokurator Generalny na podstawie art. 70 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r.- Prawo o ustroju sądów powszechnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 2062 ze zm., dalej jako pusp) w zw. z art. 127 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r.- Prawo o prokuraturze (Dz.U. z 2016 r., poz. 177 ze zm., dalej jako Prawo o prokuraturze) przeniósł Panią J. B. z dniem 1 sierpnia

2017 r. w stan spoczynku z uwagi na treść orzeczenia lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o trwałej niezdolności do pełnienia obowiązków na stanowisku prokuratora.

W uzasadnieniu decyzji Prokurator Generalny wyjaśnił, że Pani J. B. zajmuje stanowisko prokuratora od 1 marca 1992 r. Orzeczeniem z 1 sierpnia 2017 r. lekarz orzecznik Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. (ZUS) stwierdził, że Pani J. B. jest trwale niezdolna do pełnienia obowiązków prokuratora. W wyniku sprzeciwu wniesionego przez Prokuratora Okręgowego w G. komisja lekarska ZUS 1 września 2017 r. potwierdziła, że Pani J. B. jest trwale niezdolna do pełnienia obowiązków prokuratora. Na tej podstawie Prokurator Okręgowy w G. wystąpił z wnioskiem o przeniesienie Pani prokurator J. B. w stan spoczynku.

Prokurator Generalny stwierdził, że z uwagi na fakt, iż orzeczenie o trwałej niezdolności do pełnienia obowiązków prokuratora zostało wydane 1 sierpnia 2017 r., to przeniesienie Pani J. B. w stan spoczynku stało się możliwe w tej dacie.

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła Pani J. B. (skarżąca), zaskarżając ją w części obejmującej datę przeniesienia skarżącej w stan spoczynku i wniosła o uchylenie decyzji w zaskarżonym zakresie i przekazanie sprawy w tej części do ponownego rozpoznania Prokuratorowi Generalnemu. Skarżąca zarzuciła naruszenie art. 70 § 1 pusp w zw. z art. 127 § 1 Prawa o prokuraturze, przez jego błędną wykładnię, polegającą na przyjęciu, że przeniesienie w stan spoczynku nastąpiło z datą 1 sierpnia 2017 r., podczas gdy prawidłowa interpretacja powołanych przepisów prowadzi do stwierdzenia, że przeniesienie w stan spoczynku skarżącej nastąpiło z dniem 20 października 2017 r., tj. z datą doręczenia skarżącej zaskarżonej decyzji.

W odpowiedzi na odwołanie skarżącej Prokurator Generalny pismem z 12 grudnia 2017 r., wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu Prokurator Generalny stwierdził, że trwała niezdolność do pełnienia obowiązków prokuratora z powodu choroby lub utraty sił, stwierdzona orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS, jest przeszkodą uniemożliwiającą prokuratorowi sprawowanie urzędu. W tej sytuacji, gdy utracił on zdolność wykonywania czynności służbowych dalsze jego pozostawanie w stanie czynnym zagraża dobru wymiaru sprawiedliwości. W niniejszej sprawie orzeczenie lekarza orzecznika ZUS z 1 sierpnia 2017 r.,

stwierdzające że skarżąca jest trwale niezdolna do pełnienia obowiązków prokuratora, dało podstawę do podjęcia decyzji przez Prokuratora Generalnego, który mając na uwadze ujawniony stopień i charakter zaburzeń naruszających sprawność organizmu i kierując się dobrem wymiaru sprawiedliwości, przeniósł skarżącą w stan spoczynku z dniem utraty zdolności do pełnienia obowiązków prokuratora.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odwołanie okazało się uzasadnione.

Artykuł 70 § 1 pusp w związku z art. 127 § 1 Prawa o prokuraturze nie rozstrzyga o dacie przeniesienia w stan spoczynku prokuratora w przypadku stwierdzenia przez lekarza orzecznika ZUS trwałej niezdolności do pracy na stanowisku prokuratorskim. Orzeczenie takie otwiera jedynie możliwość przeniesienia prokuratora w stan spoczynku. W odniesieniu do zagadnienia, czy zasadą jest przenoszenie prokuratorów (albo sędziów) w stan spoczynku z datą wsteczną czy też dopiero wywołuje skutki na przyszłość, czy też wstecz, Sąd Najwyższy rozstrzygnął w swoim dotychczasowym orzecznictwie, że zasadą jest wywoływanie takich skutków dopiero na przyszłość. Dopiero decyzja o przeniesieniu sędziego (a przez to także prokuratora) w stan spoczynku, a nie orzeczenie lekarza orzecznika urzeczywistnia nowy status prawny prokuratora (wyrok Sądu Najwyższego z 10 czerwca 2003 r., III KRS 3/03, OSNP 2004 nr 12, poz. 217). Jedynie w wyjątkowych sytuacjach, gdy w wyniku długotrwałej niezdolności prokuratora (sędziego) do wykonywania obowiązków służbowych z powodu choroby, trwającej dłużej niż 1 rok, po upływie którego prokurator pomimo pozostawania na stanowisku nie otrzymywałby wynagrodzenia za pracę możliwe stało się odstępianie od zasady nowego, a więc tylko na przyszłość określenia statusu prokuratora. W takiej sytuacji uwzględnienie wniosku zainteresowanego prokuratora o wsteczne przeniesienie w stan spoczynku umożliwiało zachowanie ciągłości świadczeń wynikających ze stosunku służbowego - wynagrodzenia za pracę i uposażenia w stanie spoczynku (wyroki Sądu Najwyższego z 19 lutego 2009 r., III PO 7/08, OSNP 2010 nr 17-18, poz. 222; z 14 lutego 2007 r., III KRS

7/06, OSNP 2008 nr 5-6, poz. 86; z 2 marca 2012 r., III PO 2/12, LEX nr 1274986; z 9 września 2015 r., III PO 8/15, LEX nr 2051071).

W rozpatrywanej sprawie nie zachodzi wyjątkowy stan rzeczy, który usprawiedliwiłaby „wsteczne” przeniesienie prokuratora w stan spoczynku. Okoliczności sprawy, powołane w odwołaniu, wskazują na szereg niekorzystnych dla skarżącej następstw niezachowania zasady przekształcenia statusu prokuratora dopiero na przyszłość, w tym spowodowania przez zaskarżoną uchwałę utraty prawa do nagrody jubileuszowej oraz otrzymania uposażenia w wyższej wysokości.

Z uwagi na fakt, że przeniesienie prokuratora w stan spoczynku powinno nastąpić z chwilą, gdy zainteresowany uzyskał rzeczywistą możliwość zapoznania się z treścią uchwały, zasadne okazało się uwzględnienie odwołania skarżącej. Co do zasady bowiem dopiero z chwilą wydania (i doręczenia odpisu zainteresowanemu prokuratorowi) decyzji o przeniesieniu w stan spoczynku powstaje nowy stan prawny w odniesieniu do stosunku pracy prokuratora przeniesionego w stan spoczynku (wyrok Sądu Najwyższego z 2 marca 2012 r., III PO 2/12, LEX nr 1274986).

Mając na względzie powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

kc